

Завдання
II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з економіки 2021-2022 н.р.
9 – 10 клас

Тести. Тільки 1 правильна відповідь

1. Метою «раціонального» споживача є максимізація:

- А граничної корисності
- Б граничної та сукупної корисностей одночасно
- В сукупної корисності
- Г середньої корисності

2. Потреби — це...

- А бажання мати тільки якісні товари
- Б необхідність біологічного виживання
- В сформована, усвідомлена необхідність людини в певних благах
- Г неусвідомлена необхідність людини в чомусь

3. Закон попиту формулюється так:

- А перевищення величини пропозиції над величиною попиту призводить до дефіциту товару
- Б за вищою ціною люди готові купити меншу кількість товару
- В люди готові купувати більше товарів, коли їх доходи зростають
- Г за нижчою ціною люди готові купити меншу кількість товару

4. Сукупна корисність — це:

- А загальна сума задоволення від споживання певного набору благ
- Б мінімальна сума задоволення від споживання певного набору благ
- В середня величина задоволення від споживання певного набору благ
- Г додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага

5.Що з наведеного переліку є капіталом, якщо останній розглядати як чинник виробництва?

- А гроші
- Б конвеєрна лінія на автозаводі
- В працівник фабричного цеху
- Г інструкція до верстата з числовим програмним управлінням

6. Нерозроблене нафтове родовище може бути прикладом:

- А природних ресурсів
- Б капітальних ресурсів
- В неекономічного блага
- Г інформаційних ресурсів

7. Товар вважається нормальним, якщо попит на нього:

- А зростає зі зростанням ціни товару-замінника
- Б зменшується зі зростанням доходів споживачів
- В зростає зі зростанням доходів споживачів
- Г скорочується зі зростанням ціни товару-доповнювача

8. Суспільні товари — це товари:

- А створені суспільством протягом певного періоду часу
- Б створені протягом усієї історії існування суспільства
- В необхідні для економічного процвітання суспільства
- Г які можуть бути споживані одночасно різними людьми

9. Попит на квіти 8 Березня:

- А еластичний
- Б нееластичний
- В одиничної еластичності
- Г абсолютно еластичний

10. Чи належать гроші до виробничих ресурсів?

- А так, якщо на ці гроші купують капітальні ресурси
- Б ні, якщо вони не перебувають на банківському рахунку
- В так, але тільки за умов, коли оплачуються товари та послуги
- Г ні, оскільки гроші є фінансовим засобом

11. Головні чинники у формуванні ціни — це:

- А середні витрати виробництва
- Б попит і пропозиція
- В маржинальні витрати виробництва
- Г суб'єктивна оцінка споживачів

12. Внутрішні витрати — це:

- А витрати на власний і самостійно використовуваний ресурс
- Б витрати підприємця на придбання ресурсів, які не належать цій фірмі
- В витрати на оплату енергоносіїв
- Г інвестиції

13. Рентабельність підприємства — це:

- А відсоток виробленої продукції
- Б співвідношення собівартості продукції до її кількості, виражене у відсотках
- В співвідношення реалізованої продукції до виробленої на підприємстві, виражене у відсотках
- Г співвідношення прибутку до вартості основних виробничих фондів та оборотних засобів, виражене у відсотках

14. Пір'я гагари можна назвати грошима, якщо

- А вони однакові за розміром
- Б усі приймають їх як оплату за товари й послуги
- В їх легко розділяти на частини і в такий спосіб «давати здачу»
- Г їх важко добути

15. Якщо, незважаючи на зміну ціни товару, загальна виручка не змінюється, коефіцієнт цінової еластичності:

- А більше ніж 1
- Б менше ніж 1
- В дорівнює 0
- Г дорівнює 1

16. Якщо за нижчої ціни товару споживач може купити товар, не відмовляючи собі у придбанні інших альтернативних товарів, то спрацює:

- А ефект доходу
- Б ефект заміщення
- В ефект Веблена
- Г ефект Гіффена

17. Якими є наслідки збільшення кількості покупців на ринку?

- А збільшується величина попиту за незмінної кривої попиту
- Б зменшується величина попиту за незмінної кривої попиту
- В крива попиту зсувається вправо
- Г крива попиту зсувається вліво

18. Як визначається продуктивність праці в економіці?

- А випуск продукції на одиницю використовуваного ресурсу в одиницю часу
- Б максимальна кількість продукції, яку може виготовити підприємство за одиницю часу
- В кількість ресурсів, необхідна для виробництва певного обсягу продукції
- Г здатність активів перетворюватися на готівку

19. Представники якого напрямку в економічній науці вважали торгівлю джерелом багатства нації?

- А фізіократи
- Б меркантилісти
- В кейнсіанці
- Г монетаристи

20. Який ефект спостерігається на ділянці кривої пропозиції праці з від'ємним нахилом?

- А ефект випуску
- Б ефект доходу
- В ціновий ефект
- Г ефект заміщення

Задачі

Задача №1 (5 балів)

Економічна система характеризується такими показниками (млрд євро):

$$C = 20 + 0,7 (Y - T);$$

$$I_g = 40;$$

$$t = 35\%; G = 50; X_n = 10.$$

Розрахуйте обсяг ВВП.

Задача №2 (10 балів)

Фермер має три поля, які є однорідними. На цих полях він вирощує картоплю, цукровий буряк і пшеницю. На першому полі фермер може виростити 20 т. картоплі, або 30 т. цукрового буряку, або 15 т. пшениці, на другому - 10 т., 12 т., 8 т. відповідно, а на третьому - 30 т., 50 т., 20 т. Побудуйте криву виробничих можливостей фермера в координатах «картопля-пшениця», якщо відомо, що обов'язково необхідно виростити 50 т. цукрового буряка.

Задача №3 (15 балів)

Попит і пропозиція на певний товар описуються рівняннями: $Q_d = 8 - P$,

$Q_s = -4 + 2P$. Уряд виплачує виробнику дотацію у розмірі 1 гр.од. за одиницю товару. Визначте:

- 1) початкову рівноважну ціну та початковий рівноважний обсяг продажу;
- 2) рівноважну ціну та рівноважний обсяг після введення дотації (субсидії);
- 3) суму бюджетних витрат;
- 4) відповіді проілюструйте графічно.

Завдання
II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з економіки 2021-2022 н.р.
11 клас

Тести. Тільки 1 правильна відповідь

1. Яка категорія людей виграє від раптового зростання темпів інфляції?

- А люди, що живуть на фіксовану пенсію
- Б люди, що отримали безпроцентну позику
- В власники страхових полісів, що застрахували своє життя
- Г вкладники ощадбанків

2. Негативний зовнішній ефект виникає тоді, коли:

- А ви зробили щеплення від грипу й виявилось, що учні вашого класу хворіли менше, ніж паралельного
- Б готуючись до занять, ви із задоволенням слухаєте музику з кімнати своєї сестри
- В збільшилося виробництво алкогольних напоїв, й відтоді стала зростати кількість автомобільних аварій
- Г популярні бойовики спричиняють зростання попиту на послуги тренерів із карате

3. Сукупна корисність зростає, коли гранична корисність:

- А зменшується
- Б збільшується
- В зменшується, але є додатною
- Г є від'ємною

4. Як розраховується прибуток?

- А шляхом множення кількості проданих товарів на ціну одиниці товару
 - Б шляхом додавання всіх доходів, отриманих із різних джерел
 - В шляхом віднімання всіх витрат із сумарного доходу (виручки)
 - Г будь-яким із трьох перелічених вище способів
- 5. Рівняння обміну І. Фішера може бути представлене формулою:**

- А $MxV = PxQ$
- Б $MQ = PV$
- В $PM = PQ$
- Г $VQ = MP$

де M — кількість грошей в обігу; V — швидкість обігу грошової одиниці;

Q — кількість реалізованих товарів і послуг; P — середня ціна одиниці товару й послуги.

6. Дивіденд — це:

- А вид послуги
- Б грошовий інструмент
- В частина прибутку корпорації
- Г вид податку

7. Земельна рента, яку отримує власник землі, збільшиться, якщо за інших рівних умов:

- А зменшиться ціна на землю
- Б крива попиту на землю зсунеться ліворуч
- В збільшиться продуктивність землі як чинника виробництва
- Г знизяться ціни на сільськогосподарську продукцію

8. Економічна раціональність передбачає таку поведінку людей, за якої:

- А кожен суб'єкт ринкових відносин ощадливо витрачає гроші
- Б кожен суб'єкт ринкових відносин має діяти відповідно до інструкцій
- В кожна людина робить вибір, порівнюючи свої витрати та вигоди
- Г усі люди діють однаково, потрапивши в однакові умови.

9. Позитивний вплив на розширення використання електронних грошей як засобу платежу має:

- А збільшення емісії грошових знаків
- Б розвиток кредиту
- В зниження інфляції
- Г розширення безготівкових розрахунків

10. Відомо, що рівноважна ціна «очищує» ринок. Це означає, що:

- А на ринку переважають продавці й відчувається надлишок продукції
- Б на ринку переважають покупці й існує надлишок продукції
- В на ринку немає незручних нестач для покупців і надлишку для продавців
- Г механізм дії законів попиту і пропозиції звільняє ринок від неякісних та непотрібних товарів

11. У перший рік продуктивність праці зросла на 20 %, а в другій — на 10 %. На скільки відсотків збільшилася продуктивність праці за два роки?

- А на 20 %
- Б на 15 %
- В на 30 %
- Г на 32 %

12. Рентабельність підприємства — це:

- А відсоток виробленої продукції
- Б співвідношення собівартості продукції до її кількості, виражене у відсотках
- В співвідношення реалізованої продукції до виробленої на підприємстві, виражене у відсотках
- Г співвідношення прибутку до вартості основних виробничих фондів та оборотних засобів, виражене у відсотках

13. У будь-якій конкурентній галузі ціна рівноваги довгострокового періоду встановлюється на рівні мінімуму:

- А АТС
- Б AFC
- В AVC
- Г MC

14. До зовнішніх витрат належить:

- А нормальний прибуток підприємця
- Б витрати на робочу силу
- В витрати на ресурси, які є власністю підприємця
- Г можливий дохід на капітал

15. Які операції належать до активних операцій комерційного банку?

- А застава своїх цінних паперів в іншому банку
- Б відкриття депозитного рахунку для фірми
- В надання кредиту підприємцеві
- Г зняття комісійних за обслуговування клієнтів

16. Загальні витрати за нульового обсягу виробництва дорівнюють:

- А постійним витратам
- Б економічним витратам
- В заробітній платі
- Г витратам на сировину

17. Ціна на апельсини підвищилася від 10 грош. од. до 14 грош. од. Обсяг попиту зріс від 65 до 80 т на тиждень. Цінова еластичність попиту становить:

- А 0,625
- Б 0,1
- В 0,7
- Г неможливо визначити

18. Позитивна економіка вивчає:

А що є

Б що має бути

В позитивні тенденції економічного розвитку

Г позитивні тенденції економічного розвитку різних країн світу

19. Якою буде пропозиція землі, якщо брати до уваги альтернативні варіанти застосування земельних ділянок (наприклад, як місце для забудови)?

А нееластичною

Б одиничної еластичності

В абсолютно нееластичною

Г еластичною

20. Внутрішньогалузева конкуренція приводить:

А до виникнення ефекту заміщення

Б до встановлення єдиної ринкової ціни на стандартизовану продукцію

В до зрівнювання галузевих норм прибутку в середню норму прибутку

Г до появи нецінових методів ринкової боротьби (реклама, диференціація якості продукції тощо)

Задачі.**Задача №1 (5 балів)**

Функція корисності споживача $U = 2xy$, дохід споживача - 48 грн., ціна товару X рівна 2 грн., ціна товару $Y = 3$ грн. Яку кількість товарів X і Y придбає раціональний споживач? Чому дорівнює MRS_{xy} в точці рівноваги споживача?

Задача №2(15 балів)

Функція попиту на продукцію монополіста має вигляд $Q_d = 100 - P$, а функція сукупних витрат

$$TC = 500 + 10Q + 0,5Q^2$$

Скільки втрачає монополіст, якщо державні органи обмежили ціну на його продукцію на рівні 60 гр.од.?

Задача №3(15 балів)

На ринку монополії попит задається функцією $Q_d = 500 - P$. Сукупні витрати монополії задаються співвідношенням $TC = Q^2 + 100Q + 10000$. Держава, турбуючись про добробут громадян, встановила, що монополія не може встановлювати ціну вище 350 грн. Знайдіть прибуток монополії в таких умовах. На яку величину максимальний прибуток монополії більший за прибуток при цінових обмеженнях?